

DISPOSITIE VAN STRATEN-ORGEL HET ORGELPARK (2012)

Het Orgelpark noemt het nieuwe orgel het Van Straten-orgel. Dit omdat Rudi van Straten zich als orgelspecialist van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed sterk heeft gemaakt voor een serieuze studie naar het orgel dat Peter Gerritsz in 1479 voor de Nicolaïkerk in Utrecht bouwde en het maken van een replica daarvan. Deze replica – het Van Straten-orgel – is in opdracht van het Orgelpark gebouwd door Orgelmakerij Reil te Heerde.

Hoofdwerk (HCD-f2)*

Principaal 7-18 sterk

Op de laagste toets heeft het orgel 7 pijpen, op de hoogste 18

Bovenwerk (F-f2)

Doof 2-3 sterk

De onderste tonen, tot e0, 'leent' het Bovenwerk van het Hoofdwerk

Positie 4-8 sterk (H-f2)

Cimbel 3 sterk (f0-f2)

Pedaal (FGA-f0)

Bourdonnen

Toonhoogte: a1=388 Hz**

Temperatuur: middentoon***

* H betekent dat het klavier met een 'contra H' begint, een toon lager dus dan hedendaagse orgels.

** Alle andere instrumenten van het Orgelpark zijn gestemd op 442 Hz. Het nieuwe orgel heeft natuurlijk de toonhoogte gekregen van 1479; destijds klonken orgels dus veel lager.

*** 'Middentoon' betekent dat het orgel anders gestemd is dan moderne orgels. Bij sommige tooncombinaties klinkt het daardoor veel zuiverder, bij andere juist veel onzuiverder. De hier gebruikte middentoonstemming is de 'klassieke', waarbij elf (van de in totaal twaalf) kwinten 1/4 van het syntonisch komma te klein zijn gestemd, zodat elke stapeling van vier kwinten (bijvoorbeeld de kwinten c-g-d-a-e) een zuivere terts geeft (in het voorbeeld uiteraard c-e). De twaalfde kwint is noodgedwongen zeer onzuiver; de tertsen die met behulp van deze kwint gevormd worden dus ook. Vandaar dat er acht tertsen zuiver zijn en vier niet.